

BIJLAGE 1 - Begrippen en afkortingen

BEGRIIP OF AFKORTING	TOELICHTING
Aardwarmte (ook wel geothermie)	Winning van grondwater uit de diepe ondergrond (ca. 1,5 tot 4 kilometer diepte) voor duurzame verwarming van woningen, gebouwen, industrie of kassen. Het water heeft een temperatuur van 45 °C tot meer dan 120 °C.
Aquathermie	Aquathermie is het benutten van warmte en/of koude uit water: thermische energie uit oppervlaktewater (TEO), afvalwater (TEA) en drinkwater (TED). Uit de bron (oppervlakte-, afval- of drinkwater) wordt met een warmtewisselaar vooral warmte en in sommige situaties koude onttrokken.
Aquatische ecosystemen	Ecosystemen in het (oppervlakte)water
Bodemenergiesysteem	Installatie waarmee gebruik wordt gemaakt van de bodem voor de levering van warmte of koude voor de verwarming of koeling van ruimten in bouwwerken (definitie Besluit activiteiten leefomgeving).
Deltaprogramma	Nationaal programma waarin verschillende overheden samenwerken om Nederland nu en in de toekomst te beschermen tegen hoogwater en te zorgen voor voldoende zoetwater.
Geothermie	Zie aardwarmte
GEP	Goed Ecologisch Potentieel (KRW-doel)
Gesloten bodemenergiesysteem	Bodemenergiesysteem met een gesloten circuit van leidingen (definitie Besluit activiteiten leefomgeving). Gesloten bodemenergiesystemen, ook wel bodemwarmtewisselaars of bodemlussen genoemd, bestaan uit flexibele kunststof lussen in de bodem waarmee warmte en koude aan de bodem wordt onttrokken. Er wordt geen grondwater onttrokken.
GGB	Gebiedsgericht Grondwaterbeheer
Grondwaterbeschermingszones	De verzamelnaam voor milieubeschermingsgebieden voor de winning van grondwater voor de openbare drinkwatervoorziening zoals opgenomen in de Omgevingsverordening. De zones zijn: <ul style="list-style-type: none"> • waterwingebieden; • grondwaterbeschermingszones; • boringsvrije zones; • 100 jaaraandachtsgebieden • kwetsbare strategische grondwatervoorraad • matig kwetsbare strategische grondwatervoorraad
Grondwaterlichaam	Samenhangende grondwatermassa (KRW) zie ook: Waterlichaam en GWL.

BEGRIIP OF AFKORTING	TOELICHTING
GWL	Grondwaterlichaam (KRW-begrenzing)
GWR	Grondwaterrichtlijn
Hogetemperatuuropslag (HTO)	Een vorm van ondiepe bodemenergie. Bij hogetemperatuuropslag wordt (rest)warmte opgeslagen in de bodem (het grondwater) om dit op een later tijdstip weer te benutten. De temperatuur van het geïnfiltreerde water is hoger dan 60 °C.
Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP)	Uitvoeringsprogramma van de waterschappen en het ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat) met maatregelen om de primaire waterkeringen aan de veiligheidsnorm te laten voldoen. Het Hoogwaterbeschermingsprogramma is onderdeel van het nationale Deltaprogramma.
Hydrologische basis	Term die gebruikt wordt bij het schematiseren van de ondergrond. Benedengrens van pakketten die redelijk doorlatend zijn voor grondwater, vaak de grens met een afzetting die zeer slecht water doorlaat.
Interferentiegebied	Gebied dat op grond van het Besluit omgevingsrecht is aangewezen door gemeente of provincie om ordening van bodemenergiesystemen te realiseren, met als doel het voorkomen van negatieve interferentie (onderlinge beïnvloeding van (het rendement van) bodemenergiesystemen) of anderszins ondoelmatig gebruik van bodemenergie. Onder de Omgevingswet vervalt het Besluit omgevingsrecht, maar kan gemeente of provincie een vergelijkbare aanwijzing doen in omgevingsplan of verordening.
KRW	Kaderrichtlijn Water
MER / planMER	Milieueffectrapport
m-mv	Diepte in meters beneden het maaiveld.
Middelhoge temperatuuropslag (MTO)	Een vorm van ondiepe bodemenergie. Bij middelhogetemperatuuropslag wordt (rest)warmte opgeslagen in de bodem (het grondwater) om dit op een later tijdstip weer te benutten. De temperatuur van het geïnfiltreerde water is circa 30 °C tot 60 °C.
Natura 2000-gebied	Beschermde natuurgebied vanuit de Europese Vogel- en/of Habitatrichtlijn.
NNN	Natuurnetwerk Nederland
Ondiepe bodemenergie	Bodemenergie tot een diepte van maximaal 500 m-mv.
Open bodemenergiesysteem	Bodemenergiesysteem waarbij grondwater wordt onttrokken en na gebruik in de bodem wordt gebracht (definitie Besluit activiteiten leefomgeving) Een open bodemenergiesysteem, ook wel warmte-/koudeopslagsysteem (WKO) bestaat uit bronnen waaraan grondwater wordt onttrokken en geïnfiltreerd. Energie in de vorm van warmte en koude wordt opgeslagen in een ondergrondse watervoerende laag. In de zomer wordt het aangesloten gebouw gekoeld met koude

BEGRIIP OF AFKORTING	TOELICHTING
	opgeslagen in de winter en in de winter wordt verwarmd met warmte opgeslagen in de zomer.
Ondiepe geothermie (OGT)	Een vorm van ondiepe bodemenergie. Bij ondiepe geothermie wordt gebruik gemaakt van de hogere grondwatertemperatuur op dieptes van circa 250 tot 500 m-mv, door hier grondwater te onttrekken en warmte daaruit te benutten voor verwarming.
Opkomende stoffen	Opkomende stoffen worden gedefinieerd als niet (wettelijk) genormeerde stoffen, waarvan de schadelijkheid nog niet (volledig) is vastgesteld.
Oppervlaktewaterlichaam	Samenhangend geheel van vrij aan het aardoppervlak voorkomend water, met de daarin aanwezige stoffen, alsmede de bijbehorende bodem, oevers en, voor zover uitdrukkelijk aangewezen krachtens de wet, drogere oevergebieden, alsmede flora en fauna. Zie ook: Waterlichaam.
OWL	Oppervlaktewaterlichaam
POP3	Plattelandsontwikkelingsprogramma (subsidieregeling)
primaire waterkeringen	Dijken die beveiliging bieden tegen overstroming vanuit de grote rivieren, zee of merengebied.
PRS	Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013 – 2028
PRV	Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013 – 2028
Regionale waterkeringen	Regionale waterkeringen beschermen onze provincie tegen overstromingen vanuit boezemwater en andere regionale wateren.
RWZI	Rioolwaterzuiveringsinstallatie
Ruwwater	Opgepompt grondwater of oppervlaktewater t.b.v. de drinkwaterproductie dat nog niet gezuiverd is.
SGBP	Stroomgebiedbeheerplan. KRW-planvorm die door het Rijk aan de EU wordt aangeboden. Hierin worden alle doelen en maatregelen t.b.v. de KRW opgenomen.
Spoodlocaties	Een bodemsaneringslocatie waarbij is vastgesteld, of waarbij het zeer aannemelijk is, dat er door ernstige bodemverontreiniging risico's voor de mens of het milieu aanwezig zijn. Overigens is er meestal geen sprake van acuut gevaar, maar bij langdurige blootstelling kunnen er als gevolg van de verontreiniging risico's ontstaan.
STOWA	Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer
STRONG	Structuurvisie Ondergrond (van het Rijk, 2018)
TOP-lijst gebieden	Gebieden die zijn opgenomen in het Convenant Verdrogingsbestrijding 2008. In het Convenant Verdrogingsbestrijding uit 2008 wordt ten behoeve van de aanpak van verdroging in de verdroogde natuurgebieden in Utrecht onderscheid gemaakt tussen TOP-gebieden en SUBTOP-gebieden. De TOP-gebieden zijn onze 12 belangrijkste verdroogde natuurgebieden (Natura 2000-

BEGRIIP OF AFKORTING	TOELICHTING
	gebieden en voormalige Natuurbeschermingswetgebieden). De SUBTOP-gebieden zijn verdroogde natuurgebieden binnen de EHS die van regionaal of lokaal belang zijn. In 2013 hebben wij met de waterschappen vervolgafspraken gemaakt over maatregelen, financiering en uitvoering van de verdrogingsbestrijding. In 2020 is een evaluatie uitgevoerd, waarin de stand van zaken de verdroging in de TOP-lijst gebieden en de voortgang van de uitvoering van maatregelen in beeld zijn gebracht.
Voorzieningenniveau	Het nieuwe instrument 'voorzieningenniveau' geeft de beschikbaarheid van zoetwater en de kans op watertekorten in een bepaald gebied weer, in normale en droge situaties.
Vrijwaringszone waterkeringen	Zone met bestemmingsregels voor de bescherming, onderhoud en instandhouding van de waterkering.
Waterlichaam	Een waterlichaam is de basiseenheid voor de KRW, voor de beschrijving van de toestand en uiteindelijk ook voor de te nemen maatregelen. Zie ook: Oppervlaktewaterlichaam en Grondwaterlichaam.
Watervoerend pakket	Een bodemlaag die water doorvoert en die aan boven- en onderzijde begrensd wordt door een ondoorlatende laag of door een vrije waterspiegel. De indeling van de watervoerende pakketten is gebaseerd op REGIS II.
Wbb	Wet Bodembescherming
WKO	Warmte-/koudeopslag. Zie open bodemenergiesysteem.
Zaklaag	Laag van slecht oplosbare verontreinigende stof(fen) met een soortelijke massa groter dan water. Deze stoffen zakken snel door goed doorlatende bodemlagen en stromen vervolgens uit over een minder goed doorlatende laag.
ZZS	Zeer Zorgwekkende Stoffen (Uniforme lijst van stoffen)